

अचलपूर, ता. अचलपूर, जि. अमरावती येथे सपन
नदीवर पूर संरक्षक कामाच्या प्रस्तावास प्रशासकीय
मंजूरी देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

जलसंपदा विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-२०२०/ (प्र.क्र.१६२ /२०२०)/ सि.व्य.(महसूल)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२,

दिनांक:- ३० ऑगस्ट, २०२१.

वाचा : १) शासन परिपत्रक क्र. एफडीडब्ल्यू १०९२/१७०-सिव्य (कामे), दिनांक ७ ऑगस्ट, १९९२.

२) शासन निर्णय क्र. पूसंभि २०१९/(प्र.क्र.११५/२०१९) सिव्य (म.), दिनांक ३१/८/२०१९.

३) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर यांचे पत्र जा. क्र. ३७७८ /
विपाविम/ का.तां. ४/ सपन नदी/ धा.क्र./२०), दि. १४.०८.२०२०.

प्रस्तावना :-

अचलपूर, ता. अचलपूर, जि. अमरावती येथे सपन नदीवर पूर संरक्षक काम करण्यासाठी याकामाचे तातडीने सर्व्हेक्षण करून अंदाजपत्रके तयार करण्याचे मा.ना. श्री ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चूभाऊ कडू राज्यमंत्री (जलसंपदा व लाक्षेवि) यांनी निर्देश दिलेले आहेत. त्यानुसार क्षेत्रीय परिस्थितीनुसार अंदाजपत्रके तयार करण्यात आलेली असून रु. ४,९७,४६,१०० /- एवढ्या किंमतीच्या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाला आहे. अचलपूर गावालगत असलेल्या सपन नदीस पावसाळ्यात अतिवृष्टी झाल्यामुळे सन २००७, २०११ व २०१८ मध्ये पूर आला होता. सदर पुरामुळे नदीवर असलेले गांधी पूल व श्रीकृष्ण पूल पाण्याखाली गेले होते. सदरहू वस्ती व नदीच्या काठावरील प्राथमिक उर्दु कन्या शाळा, कासदपुरा व अचलपूर येथील साधारणतः ८० ते ९० घरांमध्ये पाणी शिरून घरे बाधीत झालेली आहेत. तसेच पुरामुळे नदीचा काठ थोडा थोडा खचत असल्याचे निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे श्रीकृष्ण पुलापासून साधारणतः ७०० मीटर अंतरापर्यंत पुराच्या प्रवाहाने सदर वस्तीचा भाग / घरे खचण्याची भीती आहे. तसेच घरांमध्ये पाणी शिरून मोठ्या प्रमाणात नुकसान होण्याची शक्यता आहे. हा धोका टाळण्यासाठी नदीपात्राच्या बाजूने संरक्षक भिंतीचे बांधकाम केल्यास या धोक्यास प्रतिबंध करता येईल. त्यामुळे अचलपूर, ता. अचलपूर, जि. अमरावती येथे सपन नदीवर पूर संरक्षक कामाच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर अंतर्गत अचलपूर, ता. अचलपूर, जि. अमरावती येथे सपन नदीवर पूर संरक्षक कामासाठी रु. ४९७.४६ लक्ष (चार कोटी सत्त्यानऊ लाख शोहेचाळीस हजार) एवढ्या खर्चाच्या जलसंपदा विभागाच्या सन २०१८-१९ व सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सन २०१९-२० च्या दरसूचीवर आधारित अंदाजपत्रकास खालील अटींच्या अधिन राहून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

अ) शासन निर्णय क्रमांक पुसंभि-२०१९/(प्र.क्र.११५/२०१९)/सिंव्य(म.) दिनांक ३१/०८/२०१९ मधील तरतूदी नुसार कार्यवाही करावी.

ब) शासन परिपत्रक क्र. एफडीडब्ल्यू-१०८९/२४३/८९/सिंव्य (कामे) ,दि. २१.०९.१९८९ व दि.३/५/२०१८ नुसार पूर रेषा आखणी केल्यानंतरच पूर संरक्षक भिंतीची संरेखा निश्चित करावी.

क) i) अंदाजपत्रकात गृहीत धरलेले आराखडे/ संकल्पने, दरसूची बाहय बाबी व वहन अंतरे सक्षम स्तरावर तपासून अंदाजपत्रकास तांत्रिक मान्यता प्रदान करावी.

ii) तांत्रिक मान्यतेपूर्वी संरक्षक भिंतीचे संकल्पन Loft type किंवा Counterfort इ. पर्यंत यांचा विचार करून खर्च कमी होण्याच्या दृष्टीने सक्षम स्तरावर संकल्पने मंजूर करून घ्यावे.

ड) कामाचा खर्च उपलब्ध अनुदानातून प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेत व नियोजित वेळेत पूर्ण करावयाचा आहे. या कामांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता दिली जाणार नाही.

इ) भिंतीच्या बांधकामासाठी भूसंपादन करू नये, बांधकामासाठी आवश्यक जमीन संबंधितांनी विनामोबदला उपलब्ध करून द्यावी, पूर संरक्षक भिंतीच्या बांधकामामुळे नदी प्रवाहाला अडथळा निर्माण होणार नाही याची, दक्षता घ्यावी.

ई) पूर संरक्षक योजना राबविल्यानंतर परिसरातील पाण्याचा निचरा योग्य पद्धतीने होईल, याची दक्षता नियोजनात घ्यावी.

प) सदर योजना पूर्ण झाल्यानंतर पूर संरक्षक भिंत अचलपूर, ता.अचलपूर, जि. अमरावती नगर परिषदेने ताब्यात घेऊन भविष्यातील देखभाल व दुरुस्ती करावयाची आहे. तांत्रिक मान्यता देण्यापूर्वी तसे लेखी बंधपत्र अचलपूर, ता. अचलपूर, जि. अमरावती नगर परिषदेकडून प्राप्त करून घेण्याची जबाबदारी सक्षम अधिका-यांची असेल.

फ) काम पूर्ण झाल्यानंतर त्याबाबतचे प्रमाणपत्र शासनास त्वरित उपलब्ध करून द्यावे.

ग) सदरहू कामास तांत्रिक मंजूरी देण्यापूर्वी संदर्भ क्र. २ मधील शासन निर्णयातील अटीचे कोटेकोरपणे पालन करावे. सदरच्या ठिकाणी पूररेषा निश्चितीची कार्यवाही पूर्ण झाल्याखेरीज या कामांस तांत्रिक मंजूरी देता येणार नाही.

घ) पूर संरक्षक भिंतीचे संकल्पन प्रचलित शासन निर्णयानुसार सक्षम स्तरावर करुन घेणे बंधनकारक राहिल.

च) अंदाजपत्रकामध्ये समाविष्ट असलेली Paving Block हि बाब सुशोभिकरणाशी निगडीत असल्याने रु. १८,७५,१९९ (रुपये अठरा लक्ष पंचाहत्तर हजार एकशे नव्यान्नव फक्त) एवढी रक्कम अचलपूर, ता. अचलपूर, जि. अमरावती नगर परिषदेकडून प्राप्त करुन घेण्यात यावी व त्यानंतर काम हाती घेण्यात यावे.

प्रस्तावित कामासाठी होणारा खर्च “४७११, पूर नियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च, १९०- सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका, (०१) सार्वजनिक क्षेत्रातील व इतर उपक्रमातील गुंतवणुका, (०१) (०५) विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर भागभांडवली अंशदान (४७११ २८८३)” या लेखाशीर्षाखाली करावा व मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

वित्तिय अधिकार नियम पुस्तिका - १९७८ भाग पहिला मधील तरतूदीनंतर प्रशासकिय विभागास प्राप्त अधिकार व आंतर वित्तिय सल्लागार व सह सचिव यांच्या सहमतीने हा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

या कामास प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता सि.व्य. (महसूल) कार्यासनाच्या नोंदवहीमध्ये क्र. २०/ सन २०२१ वर नोंदविण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णय संकेतस्थळावर www.maharashtra.gov.in उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संगणक संकेतांक २०२१०८३०१४५७४५६५२७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वैजनाथ चिल्ले)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,

- ३) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे कार्यालय,
- ४) मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा.सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई,
- ६) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानसभा,मुंबई यांचे कार्यालय,विधानभवन, मुंबई,
- ७) मा.विरोधी पक्षनेते, विधानपरिषद ,मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई,
- ८) मा.मंत्री, जलसंपदा यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय,मुंबई,
- ९) प्रधानसचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहायक,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय, मुंबई,
- १०) सचिव (लाक्षेवि) यांचे स्वीय सहायक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ११) आंतरवित्त सल्लागार व उप सचिव,जलसंपदा विभाग,मंत्रालय, मुंबई,
- १२) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा),महाराष्ट्र राज्य,मुंबई,
- १३) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखापरीक्षा),महाराष्ट्र राज्य,नागपूर,
- १४) कार्यकारी संचालक, विदर्भ पाटबंधारे विकास महामंडळ, नागपूर,
- १५) मुख्य अभियंता, (जसं), जलसंपदा विभाग, अमरावती.
- १६) अधीक्षक अभियंता, उर्ध्व वर्धा सिंचन मंडळ, अमरावती.
- १७) कार्यकारी अभियंता, मध्यम व लघु पाटबंधारे विभाग, अचलपूर, अमरावती.
- १८) निवड नस्ती - सि.व्य.(महसूल)